

Ra đi

– Quảng ơi, sáng rồi kia, dậy đi chứ, con!

Phải đến tiếng gọi thứ mấy, Quảng mới tỉnh dậy được. Tối qua, xếp dọn sách vở xong, Quảng đi chơi với bè bạn mãi đến khuya mới về. Quảng ngồi dậy, ngơ ngác. Chung quanh Quảng, mọi thứ xáo trộn cả lên. Đồ đạc xếp lổng chổng ngoài cửa. Đồ đạc đã dồn cả vào trong bồ gói, bao bì. Cái màn Quảng nằm ngủ ai đã cuốn lại rồi. Quảng thấy Hồng đang ngồi dụi mắt trên cái ghế con.

Bà và mẹ tất bật thu dọn.

Quảng nhảy xuống đất, đi rửa mặt đánh răng.

Có tiếng còi ô tô. Quảng chạy ra. Cỗ xe dính bột bụi than lù lù lượn đến sát vỉa hè. Một khuôn mặt vuông, đen sạm ló qua cửa xe. Nụ cười trắng toát.

– A, chú Trử, chú Trử!

Quảng reo cuống lên. Chú Trử cùng với mẹ và bà khuôn đồ đạc lên xe. Quảng nhảy vào ngồi trong cabin, bóp còi

inh ỏi. Hồng lóc cóc nhặt nhanh mấy thứ lật vạt bê ra cửa: đôi guốc, ghế con, ống bơ, con dao... Chợt Hồng kêu lên:

– Ổi giờ ơi, con gà của con đâu rồi?

– Suýt nữa thì mẹ quên mất!

Mẹ chạy lao vào sân sau. Có tiếng gà kêu nháo nhác. Thoáng cái, mẹ đã xách ra bu gà: gà mẹ và đàn gà con choai choai. Gà con lông vàng như bôi mỡ. Tiếng kêu như chim. Đôi cánh gà mẹ xòe ra như cánh quạt... Rù ù... rù ù... Cùng cục... rù rù...

Gà mẹ sau khi sinh đẻ, nuôi con, người to, xỏ xả, xơ xác ra.

– Thằng Quảng với con Hồng ngồi giữ bu gà để mẹ với bà giữ đồ đạc. Không khéo đường xóc, đổ vỡ hết!

Mẹ nói rồi lấy dây chằng buộc đồ đạc lại. Chỉ lúc sau, cả cái bụng xe đã đầy kỉnh lên.

Mẹ đóng khóa các cửa ngõ. Quảng kiễng chân viết lên cánh cửa: “Nhà đi sơ tán”.

Chú Trử vừa quay ma-ni-ven⁽¹⁾ vừa gọi to:

– Thôi, lên nào!

Chiếc xe rùng mình, khói đùn ra sặc sụa. Mùi ma-dút⁽²⁾ cháy sũng khét om lên.

Quảng đứng dậy, nhòai người ra sau xe nhìn ngôi nhà nhỏ vòi màu phòng không, có cây giầu gia mang một đầu

(1) Tay quay dùng để phát nổ động cơ ô tô. (BT)

(2) Dầu mazut. (BT)

hoa trắng rung rung trong gió. Quảng nắm tay lại, giơ lên đấm dứ vào trong không khí.

– Con đấm dọa ai thế?

Mẹ nắm áo Quảng, kéo ngồi xuống. Hồng để sợi dây buộc bu gà vào tay anh, rồi rúc đầu vào ngực bà.

Xe chồm qua hố bom. Lên dốc rồi xuống dốc. Đồi, phi lao, rừng và phố mờ chạy qua trong nắng gió buổi sớm. Biển như tấm kính xanh loang loáng, chập chờn, xôn xao trên bãi cát thoai thoải, sóng vừa vượt qua, mịn màng và lấp lánh ướt.

Hồng lắc vai, giơ tay gỡ gỡ chòm tóc sau gáy. Em thấy buồn nôn quá.

... Pe... pe... pe...

Tiếng còi xe chú Trử kêu vang lên. Cái xe bỗng lượn vòng. Biển khuất sau bánh lái. Xe đi chậm lại. Đường xóc, xe nảy lên bần bật. Quảng bỗng thấy một màu xanh thẫm, cao vút, chắn ngang trước mặt. Con đường đất nhỏ, khắp khênh, màu gạch cua, vòng vèo như sợi dây cắt màu xanh trùng điệp của rừng núi ra làm đôi. Chú Trử thả một tay lái, quay ra đằng sau, bảo:

– Đường xóc đấy! Cẩn thận nhé! Sắp đến rồi!

Quảng nhấp nhòm đứng lên, mẹ nắm áo Quảng kéo giật xuống.

– Hồng ơi... Rừng kia kìa!...

Quảng gọi rồi quay nhìn em gái. Con bé đã ngủ từ lúc nào trong hai cánh tay gầy mà êm của bà.

Những đám bụi màu đỏ cuộn tròn.

Xe đỗ lại trước dãy nhà lá nhỏ nằm dựa lưng vào rừng, trên mái vút đầy những cành lá còn tươi. Chú Trử nhanh nhẹn nhảy xuống đất đỡ Hồng. Quảng nhảy xuống theo và kêu lên:

– Tiếng gì đấy, chú Trử ơi!

Nghe như tiếng con dồng xa.

– Suối chảy đấy, cháu ạ!

Chú Trử vừa nói vừa giúp bà và mẹ khuôn đồ đạc xếp xuống đất. Mấy người đàn ông trong nhà chạy ra giúp họ một tay. Hồng chạy tung tăng. Xuống khỏi xe, Hồng thấy người khỏe và tinh táo hẳn ra. Em thấy mọi thứ đều lạ lẫm.

Những cây gì mà hoa to như cái bát thế kia?

Những cái lá sao lại mặt xanh mặt trắng?

Những con bướm to bằng bàn tay sắc sỡ, rập rờn. Hồng đuổi theo. Chân vấp vào những hòn sỏi, mấy lần Hồng ngã chúi xuống, mà tay vẫn chưa chạm được vào cánh bướm. Bướm rừng bay trong ánh nắng. Bóng cây xanh, vàng lung linh. Bàn tay giơ ra, Hồng chạy theo,

chạy theo... Mắt nheo lại, nhắm lại, ngực nín thở, chân rón rén bước nhẹ như chiếc lá...

– Này, bướm, này! Hù!

Hồng thở đánh “phụt” một cái. Con bướm vờn qua dưới tay Hồng như tia nắng. Một. Hai. Ba... Gần... Xa... rồi mất hút.

Mắt Hồng bỗng tối sầm lại. Em ngừng lên và kêu:

– Ồi, kia!

Cả rừng cây dày đặc, chặn cứng trước mắt Hồng. Con suối không biết từ đâu ào ào chảy lại. Nước cuộn cuộn ném mình vào đá tảng, bọt cồn lên rồi vật vờ trôi miết đi. Lá vàng, cành khô, rơm rác cuộn vào trong nước xiết. Ở ven bờ, chỗ con suối rề, nước lặng hơn. Hồng đứng ngây nhìn những hòn sỏi tròn xếp dưới đáy. Sỏi trắng, sỏi vàng, sỏi đen, sỏi vân, sỏi hoa.... Sỏi ấy mà chơi “rải gianh” thì phải biết là sướng tay. Hay là làm hòn cái mà chơi mốt, làm quân mà chơi ô ăn quan!

Hồng men xuống suối. Bàn tay vừa nhúng xuống nước thì em bỗng nghe tiếng cười khanh khách. Hồng giật mình đứng vụt lên:

– Anh Quảng!

Quảng đang nhảy chuyền trên đá từ bờ này sang bờ kia. Nước bắn tóe lên sau gót chân. Quảng giơ tay vẫy Hồng. Hồng ngây người, trống ngực đập thon thót, vừa lạ lòng vừa sợ hãi.

Bỗng “toách!” Nước bắn tóe lên mặt Hồng. Quảng trượt chân ngã xoài xuống nước. Dòng nước chảy xiết cuốn tròn lấy Quảng, chìm Quảng xuống. Bọt trào lên.

– Ồi, mẹ ơi! Mẹ ơi!

Hồng sợ hãi vùng chạy. Vừa chạy em vừa kêu lên. Tiếng em nhỏ bé, lọt thỏm, mất hút trong cái im ắng sâu xa và mênh mông của núi rừng.

– Con thấy nghịch ngợm tai hại chưa? Thế là con hư lắm. Nếu không có em Hồng trông thấy về gọi mẹ thì bây giờ con ra sao rồi? Mẹ nói, con chả nghe lời, mẹ buồn lắm. Ở rừng không như ở phố đầu. Phải cẩn thận từng tí một, chứ không thì nguy ngay!...

Mẹ ngồi xỏm xuống đất, nhẹ nhàng quán băng vào những chỗ xây xát rớm máu trên tay chân, trên người Quảng. Nét mặt mẹ buồn buồn.

– Bố con đi xa, ngày mai mẹ lại đi làm rồi. Bà đã già yếu, em Hồng thì còn bé. Hôm bố đi, bố đã dặn con như thế nào? Cả cô giáo Tâm nữa. Cô giáo bảo con mấy tháng hè phải làm gì, con có nhớ không?

– Con có nhớ.

– Con nhắc lại cho mẹ xem nào?

– Cô giáo bảo nghỉ hè phải ôn tập bài cũ, chuẩn bị bài mới, để vào năm học không bỏ ngỡ, rồi lao động giúp đỡ gia đình.

– Con nhớ lời cô mà con lại đùa nghịch như thế này, cô biết chắc cô buồn lắm.

Giọng mẹ nhỏ nhẹ, mềm mại. Quảng thấy buồn cả ruột. Giá mẹ cứ quát lên mấy câu, hay cầm roi vọt Quảng mấy cái, có khi còn dễ chịu hơn. Quảng cựa quậy rồi đi chỗ khác.

Bà đang nhặt đá nhỏ xếp thành mảnh sân dưới một bụi cây để làm chỗ rửa ráy. Chú Trử đang lấy búa lấy kìm gỡ mấy cái hòm gỗ ra, hí húi đóng. Tay chú thoăn thoắt, quen thuộc, chả cần đo ước gì cả. Thoáng cái chú đã đóng xong cái chuồng gà nhỏ, cánh cửa bản lề bằng quai guốc cũ. Chân chuồng gà là bốn cái cột tròn, cao lênh khênh. Chuồng có hai tầng. Bà đốt đồng lửa nhỏ bằng lá khô. Lửa cháy trước cửa chuồng gà. Bà bắt từng con gà, nâng trong lòng bàn tay, trông nhẹ nhõm như đang cầm nắm bông màu vàng ngà. Bà đưa con gà qua lửa trước khi bỏ vào chuồng. Bà bảo như thế nó không bị nhiễm lạnh. Đàn gà con đã lớn nhưng mẹ gà chưa bỏ, chúng tưởng mình vẫn còn bé lắm, cứ rúc vào dưới chân mẹ. Mẹ gà xòe cánh ra che chở cho các con, nhưng đôi cánh của mẹ đã trở nên nhỏ bé trước đàn con đang đà lớn.

“Chích, chích, chích...”

Những tiếng kêu làm ấm áp cả khoảng đất trống.

Bếp đã dựng lên rồi! Cái bếp nhỏ cheo chéo che bằng liếp gianh. Mẹ đi kiếm củi. Tay mẹ cầm sợi dây, mẹ giơ chân đạp vào đám cành khô dưới đất. Cành khô gãy kêu lắc rắc, đổ chồng lên nhau xếp một lượt trên đất. Mẹ lấy dây bó củi lại, kéo về. Lửa nhóm lên, đỏ rực.

– Này, đun nấu thì che chắn cẩn thận nhé: ban ngày không được để khói, ban đêm không được để lửa...

Một người đàn ông cao to, mặc quần áo công nhân, chân đi ủng, vai đeo súng, đầu đội mũ nhựa nâu thẫm đi đến. Chân ông bước thình thịch, đôi mắt hình quả trám sát dưới vành mũ cau lại, đôi mày rậm xếch lên. Ông ghé xuống bếp lửa châm thuốc lá hút, đi qua.

– Ai thế hả mẹ?

– Bác Đại.

– Bác làm gì ở đây thế hả mẹ?

– Bác gác rừng, phụ trách khu vực này.

Quảng im lặng nhìn theo. Thoáng cái, người đàn ông đã mất hút. lát sau, Quảng nghe từ trong rừng xa tít có tiếng súng nổ. Tiếng súng dội vào hang đá, vọng ra tiếng vang khô khốc.

– Súng gì thế hả mẹ?

– Chắc bác Đại bắn con gì rồi.

– Cho con đi xem nhé.

Quảng đứng vụt lên, thảng thốt nhìn về phía có tiếng nổ. Đôi mắt Quảng chớp chớp.